

Geschiedenes finas.

Widjemes gubernators, lambarlungs Sche-witschs, swehtdeenu pa Rigas-Dinaburgas dšellszetu ašbrauzis us Woroneschas gubernu, apzeemot fawus tureenes radus.

Rigas Jesus draudsi peemelleja bahrgs listenis. Swehtdeenu ap pusdeenas laiku, pehz ihšas greubtas šlimibas, nomira winas loti mišlotais mahžitajs Leopolds Saken.

„Bahjako puš“ ašstahwet, ta teel rakšits „Baltijas Wehstnesim“ — ir ne tikai kawaleera, bet latra wihra peenahkums. Tahds ašstahws gribu ari es buht, nemdams apfargatšana seewu teesibas pret winu glehwo wihru egošmu, kas lahda schanbiga labuma deht riskē wifu seewas mantu, bet ka seewa pate, ja wihrs nomirtu, waretu baudit tahs zaur winas mantas eelishlaschanu eegubtas teesibas. Tahds wihru egošms jo beeschi atrodams us laufeem pee muhsu semneekem, un tadeht jo behdigali, kad redsam, la zitur wihri, mirdami, mehds fawu seewu nahkamibu apdrošinat, bet newis tahs postā greubst. — Maneem teikumeem par peerahdijumu lai der pahris nofazijumu, is lahda kontrakta Dobeles draudse. Tur § 21. šlan ta:

„Rentneeks un rentneela seewa galwo abi diwi, ar fawu mantu, lahda ta ari buhtu, par to, ka tee abi kopā wifu to, ko kontrakte apnehmuschees un apsolijuschees, aridšan pilnigi isdrihs un peepildihš; un sche japeemin, ka tas no rentneela seewas ihpafchi prenemts ašistents to papreekschu pamahzijs, ko galwofchana eesihme un lahdi labumi seewifcheem ihpafchi nowehleti un — par redšanu šihmi, ka rentneela seewa scheem mineteem labumeem pawifam atfaka un ar wifu fawu mantu un labumu fawam wihram lihdsagalwojuse, ka ta par latru pantinu kontraktā aridšan lihdsatbild — ir ta pate ar fawu rolu fawu wahrdū apafsch kontrakta parafstijusi un tam schos swehreschanas wahrdus klah peelikufe: „tik teescham, ka Deews lai man palihds. Amen.“

Un lahdi nu tee „labumi“ no tureem fainneeze — finams peespeesta — ta swehti swehredama atfalahs? To rahda pa datai turpat jau § 23.:

„Kad rentes nehmejs preeksch gadeem ar nahwi ašsetu, tad schi kontrakte ar to nahkofschu Jurgu deenu no beidšahs un til weenigi tas pee tahs muišchu waldischanas stahw, waj to weetu tai atraitnei waj weenam no teem manteneekem pamestu, waj zita m us renti atdot.“

Nu, ko nu wairaf? — Kad wihrs kriht nabadsiba, tad ari seewai wifs ja-atdod preeksch wina apsolijumu ispidischanas, bet ka wina drihttetu ko no fawas mantas paturet preeksch fewis, waj behrneem; un kad wihrs mirst, tad nolihguma mantojums nepeekriht wis seewai, bet dšimtkungam! — Waj wihrs, kas peespeesch fawu seewu, parakšit tahdus nofazijumus, few un faweem behrneem par postu, nepelna, ka to leel sem ašbildnibas!

Mausa. 30. martā sch. g. tifa Mausā gada turgus noturets, tāpat la pagahjuschā gadā. Lai gan laiks bij tahds, lahdu neweens no tagadejeem ne-atminejahs redsejis, tad tomehr bij eeraduschees leelā mehra gan pirzeji, gan pahrdeweji; ari Schihdu bij laba teesja; bet schos pašā eesahkumā loti isträu-

zeja lahds atgadijums, kas teem wifas rebes isjauza. Rahds no winu tautas brahleem bij peepeschi nomiris. Wifs pulks miruscho apraudaja un daschi to tuhlin ašweda, ta dširdeju no pascheem runajam, us „Smiltenes“ Schihdu kapeem. — Laiks pa deenu bij jauks un ari wif laudis bij jautri, ihpafchi jaunhindses, kuras ari paretas bij eeraduschahs. Tikai pahrdeweji schehlojahs, ka no teem muitas nauda nekahrtigi nemta. Pa deenu uswedahs wif laudis kahrtigi, ja ne-eewehro lahds masas sadurschanahs. Tikai wakarā pee M. Kroga, daschi jauneki tihscham, bet lahds wainas, ar Schihdeem eesahla kildu, kas beidša ar plehschanos. Dširdeju no mineteem jaunekem lahdu sakam, ka winsch weens pats šimts Schihdus warot pahrspeht Bet schoreis gan neweenam neta nespehja padarit. — Teescham launs, ka wehl daschi jauneki neprot, kas labš, kas launs — kas godš, kas launs. (B. S.)

No Smiltenes. Behdeja laika pee mums sirgu sagli ir eeweesuschees. Ne-ilgi atpakat nošaga Klausera mahjas fainneekam sirgu, un nu atkal 1. aprili pehz pusdeenas, Sada fainneekam Smiltene, pee Sprugula Kroga nošaga sirgu, 130 rbf. wehribā. 10 minutes til pats bija krogū uslawejees. Pa to starpu saglis bij sirgu ašbrauzis. Tas til ir smalks saglis bijis, kas deenas laika un us til ahtru wihsi sirgu nošog. (B.)

Is Daugutem. Behz Jurgeem weens no muhsu leelmahtes dehleem, G. v. Gersdorffs, atnahs schurp us dšihwi par schi aprinka draudses lūngu. Lihds schim minetais lūngs bij par peeschedetaju pee aprinka teesas Walmeerā. Kad nu ziti eedšihwotaji atnahs, Daugutu muišchā, tad lihdschinnigeem ja-eet abra. Ir labš pulzinisch, kas tur preeksch Jurgeem zelsees spahrnds un mellehs fewim jaunū mitelli. Tee ir muhsu skolas-behri, kas leelunga istabās ir gadu gadus staigajuschī, no dšihwibas un smatnibas uhdeneem dšerdami. Par wasaras laiku scheem putneem naw nekahdas behdas, jo wini, la ziti putni, fawas dšeesminas skandinahs lejinās un kalninds. Zeresim, kad rndenis atnahs, ari winu dšihwollis buhs gataws, — jo pee scha zelsechanas sneeguschas fewim rolas diwas nahburdsenes, kas labas draudsenes, proti pagasta un muišchas-walde.

(L. Aw.)

Aisputes puš, la „L. Aw.“ raksta, scho pawafar laudis loti daudš mirst. Newar atzeretees, kad til beeschi buhtum dširdejuschi kapa pulstenus swanam, la schogad. Masalās un scharlaks, schee breesmige behri eenaidneeki, ari schogad ir prasijuschi un weenmehr wehl prasa fawus upurus. Bet mirst ari jauni un spehla laudis, ta ka atraitneem un atraitneem un dascheem bahrenischeem ja-apraud fawū mišlee ašgahjeji. Šlimibas zehluschahs no newefeliga un nepastahwiga gaisa, kas tē bija. Lahda mehra laudis schi mirst, war rediet par peem. no Baltaišu draudses. Tur, zaur zaurim nemot, par gadu mirstot lahdi 130—140. Schogad lihds marta mehnescha beigahm esot nomiruschi lahds šimts zilweku; — tas buhtu gandrihs trihs reis til daudš, la ziteem gadeem.

Rewele. Jgaumu kugneezibas beedriba „Linda“ la is Jgaumu laikraksteem redsams, 4. martā noturejuse fawu gada šapulzi, pee kuras 850 ašziju ihpafschneeki nehmuschi da-

libu. Waldes lozellis J. Sarows apšweizinajis šapulzi un isteizis par to preeku, la ihsti daudš beedru fanahkuschī un la to starpā atrodotees ari wairaf mahzitu Jgaumu wihru. Tad notikufe šapulzes wadonu wehleschana. No preekschā litteem kandidateem teologijas kandidats Treffners ar gandrihs wifahm balšim tizis eewehlets par šapulzes wadoni. Tad lahds M. G. Althoffs runajis fainofchanas wahrdus pret šapulzes wadoni, us ko šapulze peeprašijuse, lai runatajs peerahda fawus fainojumus par pateesibu jeb toš nem atpakat; bet kad tas to nedarijis, tad winsch tizis israidits is šapulzes. (Schiš pats Althoffs bija lahda Reweles Bahzu awiše ari klaji fainojis Treffneru, kurā tam wehlaft bija fawū wahrdi atkal ja-atsanz un japeeluhds apšaimotais.) Par protokolisteem šapulze eezehlufe Dr. Wesku un skolotajus Johansonu, Pärnu, Karellu. J. Sarows dewis pahrslatu par beedribas darbeem 1882. gadā, isteikdams, la Jgaumu tauta ar „Lindas“ beedribu eesahkufe lopt plaschu darba lauku, no kura, ja us to prahtigi strahdashot, warot zeret leelisku plauju, tadeht la schi beedriba mantas šinā pawairoshot tautas laimi. Tagadejais darbības pahrslats israhdot gan wairaf skahdes nekā pekņas, bet tomehr esot eemesla wairaf preezatees, nekā noškunt, jo beedriba no faweem isdewumeem jaw atpelnijs eewehrojamas summas, ihpafchi zaur turgotawu eetaisem Rewelē un zitur, un warot drošchi zeret, ka schahs eetaises gadu pehz gada pelnišchot wairaf. Par beedribas luga „Linda-Morgenroden“ rehšineem notifuschas garalās apšpreeschanas. Waldes lozellis Bistroms peerahdijs, la beedriba warot mas pelnit ar faweem kugeem, tadeht la lugu apdrošinaschana aprijot leelas summas; ta par „Lindas-Morgenrodas“ apdrošinaschana beedriba 3 gads ismalfajuse 9000 rublus. Ja beedribai buhtu jaw lahdi desmit lugi, tad nebuhtu wairs wajadšigs toš apdrošinat, zaur ko laimigds atgadijums beedriba pelnitu daudš wairaf; un nelaines atgadijumus waretu islihdsinat pate no fawas pekņas. Tadeht, kamehr tauta nešahkshot leelakā mehra peedalitees pee beedribas, beedriba zentigali šahkufe lopt fawu otro darba lauku, tirdsneezibu, kas tai atmetot wairaf pekņas. Gada pahrslatu šapulze peenehmufe un apstiprinajuse. — Dr. Weske šinjis, la Terbatā eetaisita beedribas preeschu pahrdotawā pirmajā mehneštizis pahrdots par 7000 rubkeem un la tureenes aplahrtnes semlopsi zaur scho eetaisitischot pamudinati, daudš leelakā škaitā peedalitees pee beedribas. — M. G. Althoffs par naidigu istureschanos pret beedribu, tizis is tahs islehgts. — Šapulze nospreedufe, apšuhdsit „Talina Šoberu“ un „Kristigu lauschu swehtdeenas lapu“, kuri laikraksti tihscham ispauduschī melu finas par beedribu un pamudinajuschī laudis us ne-ustizibu pret to.

Pernawā, pee juhrskolneeku ekfameschanas, la „Seimathei“ šino, 28 mahželki tikuschī zauri un dabujuschī schahdus diplomus: 1) labotashas sturmanu diplomu: P. Nah-tinisch is Duntis, J. Buschš un M. Brackmanis is Wenineem, J. Repinisch un J. Metšafots is Kirbischeem, R. Laiminisch un G. Šolinisch is Bez-Salazes, un M. Bergs is Bihrineem; 2) šahbraukšanas sturmanu diplomu: D. Martinšons is Admeestes, J.

Martinsons is Puikeles, T. Krehmanis is Zarnikawas, P. Sarinsch is Bubenbrokas, J. Raubseps is Bez-Salazes, M. Schnors is Meffas, J. Staaks is Wilsenes, P. Laiminsch is Rustuscheem, F. Dauguls un G. Spirinsch is Kirbischeem, P. Apse is Dantes, P. Ansals is Jpiseem; 3) tablbraufschanas schliheru diplomu: J. Eshardts is Bez-Salazes, J. Sielemanns is Sweizeema, M. Grewe is Skultes, J. Stahlbergs is Zarnikawas, G. Duell's, M. Johansons un N. Waltmans is Takerortas un N. Kallas is Menineem.

Wiborgas gubernā kahds nesen nomiris tautas skolotajs, ar wahrdu Jpanen, norastijis wisu farwu, pa ilgeem gadeem fataupto naudu farwam dsimtenes pagastam preeksch skolas dibinaschanas, bet ar to nosajijumu, ka schini skola ne buhs mahzit tizibu, jo schis sawa dsihwes muhscha esot pahleezinajees, ka preeksch beheru wehl ne-attihstita prahta tizibas mahziba nederiga. — Weigas testamentē teikts, ja pagasts ne-usnemtos dibinat tahdu skolu, tad atstahtais kapitals isfeetojams preeksch strahdneeku kahrtas isglistoschanas Wiborgas pilsehta.

Peterburga. Otrdeenas rihta pulst. 3 wald. senata spezial-sesija darija spreedumu par 17 apfuhdsiteem politiska prozesē. Apfuhdsiti bija: Telalows un Slatopolskis — par peepalihdsibu pee attentata us Keisaru Aleksandru II. 1879. gada rudent; Bogdanowitschs (Kobosews), Gratschewskis un Jwanowskaja — par norinatu attentatu us Keisaru zaur mihnu lischanu sem eelas, pa kuru Keisaram bija jabrauz; Klimentko — par naudas apgabdashamu preeksch attentata us generali Strelnikowu; Lisowskaja — par peedalischanos pee Kischinewas rentejas aplaupischanas; Stefanowitschs — par slepenas sabeedribas organizajiju 1877. gada starp Tschigirinas aprinkla semneekem. Teefas ismellešana apstiprinaja scho apfuhdsijumu, ar neleeeem isnehmumeem. Ta tad nospreeda, ka muischneeks Bogdanowitschs, maspilsonis Telalows un Slatopolskis, diakona dehls Gratschewskis, kahrtas teefibas faudejuschais Klimentko un atlaistais flotes porutschiks Buzewitschs pakarami; garidsneeka dehls Stefanowitschs un preestera meita Jwanowskaja us nenosajitu laiku seetami pee katorgas darbeem kalnaktuwes, jeb fabrikas; dsimtgodpilsona seewa Kurba us 20 gadeem pee katorgas darbeem fabrikas; semneeks Boreischs (Bureischa), weterinarahristis Pribilews, maspilsonis Katuschnijs, muischneeze Lisowskaja, tirgotaja meita Grinberg, preesteru meitas Smirniklaja un Juschkowa un Pribilewa seewa us 15 gadeem pee katorgas darbeem, wihreeshi kalnaktuwes, seeweetes fabrikas. Bureischa, Grinberg, Juschkowas un Pribilewas seeta Wisaugstaki ja-eesneeds schehlastibas luhgums, lai sodu pamasinatu: pirmajam us 4 gadu katorgas darbeem, pehdejahm us dsihwi Sibirijas at-tahlakas weetās.

Par semneeku banku, aisdoschanas un krah-schanas kasu dibinaschanu tagad issludinata schahda Keisariska pawehle:

Kad walsts padome bij pahrluhkojuse ta saweenotahs walsts-ekonomijas un likumu-doschanas nodala, ka ari pilna fapulze finans-ministra preekschlikumu par kahrtibu pee semneeku banku, aisdoschanas un krah-schanas kasu dibinaschanas, tad wina isdewa zaur

spreedumu, kas papilda sche peederigos likumu-krahjumus, schahdus nosajijumus:

1) Finanzministri kopā ar eelschleetu ministri ir attauts, atwehlet semneeku banku, aisdoschanas un krah-schanas kasu dibinaschanu, tapat ari, kur wajadfigs, pahrlabot jaw pastahwoschahs palihdsibas un krah-schanas kases pee agratajeem apanaschu krona semneekem un fara wihru eebuhweescheem.

2) Semneeku bankas, aisdoschanas un krah-schanas kases war dibinat ari no privat personahm, landschaftes eestahdehm un pagasteem preeksch scha mehrka dahwinatahm sunmahm tahdas weetās, kur pehz finansministra un eelschleetu ministra smalteem ismellejumeem tahs israhdijuschahs par nepeezeschami wajadfigahm un wihu dibinaschana un isture-schana par eespehjamu, isnemot tahdas weetās, kur jaw aisdoschanas un krah-schanas beedribas atrodahs. Schahdas weetās semneeku banku, aisdoschanas un krah-schanas kasu dibinaschana tilai tad ween attanjama, ja no privat personahm dahwinatas it ih-paschi preeksch scha mehrka peeteekoschas summas.

3) Jsdot nolikumus par 1. punktā mineto eestahschu eegrosschani, darba kahrtibu, wal-des fastahwu un usraudsihu, atwehlets pagaidam finansministram kopā ar eelschleetu ministri, bet ar to nosajijumu, ka pehz peedshiwoteem eewehrojumeem wehlat ja-isschahda pamata-likumi par jaunu semneeku kredit-eestahschu eegrosschani un ka schee pamata-likumi teel nodoti papreeksch us pahrraudsi-schani un ka teem jadabu apstiprinajums kahrtiga likuma doschanas zekā.

Schis walsts padomes spreedums dabujis scha gada janwari Wisaugstako apstipri-najumu, kam peelikta pawehle, lai tiktu peepildits.

Kreewu Peterb. awise dod padomu, Alijas Kreewija dibinat Jru kolonijas. Jri, no Angkeem spaiditi, labpraht nahlschot, ja wineem apdroschinaschot labaku likteni, neta teem tagad dsimtenē. Jri esot zihtiga, fah-tiga tauta, un pee tam, ja tos nometinatu Turkestane, tee buhtu wisdroschakee robeschu fargi pret wihu un pret Kreewu niknaleem eenaidneekem, Angkeem — tad schee gri-betu no Indijas usbrukt Kreewijas robeschahm.

Walsch mums raksta: Ka dsird, schahda Keisariska Beedriba Peterburgā drih isdroschot Latweeschu tautas dseesmu krahjumu, ko preeksch drukas sagatawojot Slahwu walodu magistres Woltera lgs. Jsdodamahs dseemas esot falajitas Witebskas Latwija, par ko, sinams, jo wairaf japree-zajahs, jo Latweeschu gara mantas Witebskas daka wehl toti mas krahtas un isdotas. Un tomehr ari aif Lubahnes esara, aif Wisweelites un Daugawas — Dinaburgas, Mehseles un Ludses aprinkds — dsihwo wehl kahdi 120,000 no muhsu tautas-brah-feem, kas no wez-wezeem laikeem Latweeshi bijuschi un wehl tagad Latweeshi iraid. Witebskas Latweeshi gan pa leelakai dakai katohu tiziba, — bet waj tad tiziba muhsu gaismas laikds lai wehl schkirtin schkir weenu tautas daku no otras? Ne! Latweeshi-katolis ir til pat Latweeshu brahlis, ka Latweeshi-luteris, Latweeshi-pareistizibneeks, Latweeshi-baptists. To peerahda weena un ta pate dahrga mahtes waloda, ka runa wif Latweeshi, weenalga pee kahdas tizibas tur-edamees, to peerahda zitas gara mantas,

ka dseemas u. z., kas lihdsigas usglabaju-schahs pa wiseem Latweeshu tautas behr-neem un pehz kurahm sinatneeki tagad mekle til uszihīgi un kahri. — Zerejim, ka gaidamais Latweeshu dseesmu krahjums, ko isdos flawena Geografiska Beedriba Peterburgā, ka labs sinatneeku darbs, buhs tihra Witebskas Latweeshu walodas isloksne us-fihmets un rakstos eespeests. Tahds krahjums buhtu tad ari preeksch Latweeshu walodas pehtitajeem no leela swara, jo Witebskas Latweeshu isloksne deemschehl toti maj wehl eewehrota un ispehtita.

Wassawas Latweeshi. Latweeshu studentu sche Wassawa ir schogad par wiseem gadeem wairaf. Zit man sinams, tad 16 Latweeshu dehli apmekle schogad muhsu augstskolu, no kureem 13 is Kursemes un 3 is Wissemes. 5 no wineem stude medizinu, 7 par juristeem, 2 filologiju, 1 matematiku un 1 farmaziju. Ta ka Latweeshu tauta jaw daschu labu dedsihu strahdneeku un sawas tehwijas karstu mihlotaju no Wassawas augstskolas ir fagaidijuse, tad zerejim, ka ari schee 16 peederehs pee teem, kuri sawas tautas gara strahdahs un sawas tautas godu fargahs. Us Wassawas Latweeshi wispah-rigi raugotees ir jaleezina, ka Latweeshu tauta war lepotees ar teem saweem dehleem, kureus wina pee Wassawas Kreeweem tautas raidijuse. Zit eespehjamis pahrsinat, tad starp Wassawas skolotajeem ween atrodahs 16 Latweeshu tautas dehli un 2 tautas meitas, no kureem 10 ir skolotaji pee gimnasijahm, 1 Sasarewa austrumia walodu instituta, 1 komerzskola, 1 amatneezibas skola, 1 musika skolotajs, 2 mahju skolotaji un 2 mahju skolotajas. Tad wehl no Latweeshi schee ir 1 inscheneers, 3 weterinari un 2 prowisori. 3 Latweeshi eenem direktoru weetās fabrikas un 3 ir paschi fabrikanti, no kureem atkal 2 paschi fabriku un namu ihpasehneeki. Bes scheem wehl ir wairaf jo labi eewehrojumu tirgotaju, dauds krona eerehdnu, wairaf dashadu amatneeku un leels pulks, kas stahw dashahds privat deenesdos. Tas, kuresch starp schejeenes Latweeshi to wisaugstako stah-wolli fahshiwē eenem un kam tas wisplahschalaks darba lauks, tas ir muhsu tautetes zeen. Waldemara lgs. Wisā plashā Kreewija wina waheds pasihstams un winsch pats no wisaugstakeem Kreewu wihreem zeenits un mihlots, schahda nepeekusis par labu un fwehtibu netil ween Latweeshi, bet wisai plashai Kreewijai. Pee muhsu augstskolas par Wahju walodas lektoru ir Latweeshi, zeen. Welme lgs is Wissemes. Lai gan Welme lgs tilai pahri gadus Wassawa, tomehr tai isha laikā winsch ir pratis eeguht zeenibu un mihlestibu, neween pee saweem tautescheem, bet ari pee augstakas Kreewu publikas. Winsch ir weens no teem Latwijas dehleem, kuri ar bagatahm gara dahwanahm apbalwoti, isleeto to par labu wisai zilwezei, pahrlleezinati, ka no teem, kureem Deews dauds ir dewis, ari dauds teel prafits. Us Welme lgs mehs ar leelahm zeribahm raugamees, droschi tizedami, ka wina darbi pilnigi muhsu zeribas attaisnos. Ta ka Wassawas filologijas profesori ir leeli Latweeshu walodas zeenitaji, Latw. studentu flais pee muhsu augstskolas ar katru gadu wairojahs un lektors Welme lgs ari kreetnis Latw. walodas pratejs, tad zeram, ka preeksch-lasichanas par Latweeshu walodu Wassawa

was augstfoklā ir drihsumā gaidamās. Ar augstu zeenibu man wehl godam japeemin weens Latwijas dehls, kas ilgus gabus Maslawā dšihwo un ikweenam Maslawas Latweeschu patriotam ne-aismirstamā peemina paliks, t. i. muhsa zeenits mihlots Barons. To leelako zeenibu un pateizibu, ko Latwija faweam tehwijs faweewem ir parahdā, pelna Barons. Lai gan wina wahrds reti ween Latweeschu literatūrā usejams, tad tomehr Barona darba lauks ir bijis preeksch tehwijs weens no wifu swebtigakeem un wifu wairaf labu aughu atnesdameem. Tee leelakee nopelni pee muhsu ne-aismirstamam „Peterburgas Awisehm“ peenahfahs Baronam. Winsch ir weens no teem Latwijas dehleem, kam tehwijs labklahschana stahw augstaki un wairaf ruh, ne kā pašam fawa, kas preeksch tehwijs dauds un neween ar leelu swebtibu strahdajis un wehl schim brihscham strahdā, bet ari dauds zeetis. Winsch ir weens no teem masajeem zinischeem, kas tos leelos wesumus gahsch un kuru Maslawas Latweeschi par wifu ko wairaf sawās sirdis zeeni, mihle un goda.

No Maslawas Latweeschu literateem ir japeemin, ka wini ar leelu isweizibu preeksch kreewu laikraksteem strahdā, griedami kreewu publiku tuwaki eepasibstinat ar Baltijas buhschanaam un Latweeschu preekeem un behdahm. Un ka wini tai sinā wolti nepublijahs, to peerahda tee dauds fakti, kas ir labumu un swebtibu atnesuschu wifai Latweeschu semei un to peerahda ari tas, ka kreewi Latweeschus tā zeeni un mihle, ka tee eespehjuschi ar Latweeschu walodu tik tahli eepasibtees, ka peenem Latweeschu walodā rakstius telegramus, neween schē, Maslawā, bet wifā leelā kreewijā, lamehr mihlajā „Deewa semitē“ tahdus telegramus kā lahda swebchā brihnuma walodā rakstius atraida. Weens no muhsu wifu tschallakeem ir wifai Latweeschu tautai labi pasibstamais Brihwsenneeks. Tikai ar schehlumu japeemin, ka mihlota Brihwsenneeka weseliba ir beidsamā laikā no pahreezijas strahdashanas toti wahja palikuse. Lai Deews dob, ka pa wafaras mehnescheem, kuru Brihwsenneeks nodomajis atkal mihlajā tehwijs pawadit, tehwijs weseligais un spehzigais gahs wina weselibu spirdsinatu un stiprinatu un winsch rudent ar jauneem spehkeem pee mums atgreestos, us jaunu, nepeekufuschu un swebtigu darbibu. (Zi „Latw.“)

Senators Polowjew, Rjeras gubernu rewidejot, greefis fawu ihpashu wehribu us pilsehtas zelscham jautajumu. Pee pilsehtas zelschanaam pahraf leelu lomu spehlejot pilnwaras, kas teefot dotas ne tikai no mahjās ne-efoscheem wehletajeem, bet jo leelā skaitā ari no tahdeem, kam pilsehtas darischanas nekahdas sapraschanas, kā no seeweescheem un behrneem. Lai nu jo wairaf pilnwaru waretu dabut, tad mehdsot notikt loti skahdiga, pilsehtas labumam pawisam pretiga agitacija, un nereti pat balsu uspirschana. Tā tad pilsehtas walde teefot eewehleti ne wis tee, kam leelala eedshwotaju ustiziba, bet tee, kas dewigati un warenaki bijuschu pee pilnwaru fawahschanas. Tadeht pehz wina, senatora domahm, pilnwarahm esot balss pawisam ja-atnem, waj wisuafalais balschanas teesiba stipri ja-aprosescho. — Kā is awises „Ruff“ pehdeja nu-

mura redfams, tad ari senatora Manafaina wehriba greefa us mineto jautajumu.

Woroneschas gubernā, kā awise „Don“ stahsta, esot leels bads. Semneeki ehdot pelawas, un semstibas lahde ne-efot ire kapeikas naudas, ar ko laudim palihdset. Semstibas eerehdni, skolotaji un daschadi deenetaji jaw 4 mehneschus ne-efot dabujuschu sawu algu; tadeht leedsotees, ilgaki kalpot. Wisi zeemi pahrpilbidi ubageem; behrni staiga aplahrt, maifes luhgdami. Semstiba nolemuse, luhgt waldbai, lai aisdotu 50,000 rbl., deht nepezeeschamato wajadhibu apghdashanas.

Ahrsems sinas.

Politikas pahrstats. Us nolihgumu starp Wahziju, Austriju un Italiu simeedamahs, lahda Wahzijas awise issaka schahdas domas: Austrijas-Wahzijas nolihgumā paschā eefahkumā atrodahs lahda punkts, kas simejahs us Italiu, bet kas atklati naw tikuse sinama. Zi tam redfams, ka Italiu pee mineta Austrijas-Wahzijas nolihguma naw peebeedrojusees; tomehr tas ir par pateesu peenemams, ka Italiu no mineta lihguma wispahrigas sinas dabujuse un sawas domas issazijuse, ka gribot ar abahm walstim kopā usturet meeru. Tad ari starp mineto trihs walstju ministreem notikuse sarakstischanaahs par donu weenprahhibu schini leetā, kas ihpashds rakstis usglabata. Scheem raksteem par pamatu ir meera ustureschana, pee kam ari tahda noruna, kā latrai walstei ja-isturahs, kad karsch iszeltos. Kad weenai no schim trihs walstim zita lahda walstis usbruktu ar karu, tad abas otras walstis no kara atturahs, ne pee weenas, ne pee otras puses nepeedaidamahs, t. i. winas paleel neitralas; bet kad weenai no schim trihs walstim diwas zitas walstis ar karu usbruktu, tad fabeedrotahm walstim janahl palihgā.

No Parises atnahkuse sina, ka eeschleetu ministris Baldef-Ruso turejis runu par strahdneeku labklahjibas weizinaschamu. Schi runa daschadā sinā eewehrojama, tapehz ari lahdu druzinu no tahs faweem lasitajeem pasneegsim. Winsch sawā runā wispirms us tam norahdija, ka strahdneekem ar laiku leelala alga par fawu darbu buhs jadabuh, tiklihds ka strahdneeki paschi tahlak nahkuschu iglihtibā un isweizibā. Lai strahdneekus pee leolakas iglihtibas, ihpashu pee leelakas isweizibas peewestu, tad strahdneeki us kopu darbu un fabeedribu wairaf jafawed. Beigās minsch pahrunaja, sem kahdeem likumeem schahdas beedribas buhtu jadibina.

Par Angliju runajot jafaka, ka wispahriga wehriba grosahs ap tā fauktahm dinamitafawehreschanaam. Krona leezineeks Normans, us scho leetu simeedamees, isteizis, ka winsch, Nuorkā (Amerikā) dfinis un tur dšihwodams, no lahda darba beedra tizis usajinats, lai peedalitos pee kahdas slegenas beedribas. Kad winsch tur bija par beedri peestahjees un fawu swebrestibu nolizis, tad winsch dabuja sinat, kahds noluhks schahdahm beedribahm esot, jo schahdu slegenu beedribu bijuschas tur wairaf. Kas pee schahdas beedribas peestahjees, tam bes preti rumaschanas japallausa beedribas preekschneekem. Tā ari winsch, proti Normans, lahdu deenu dabujis usdewumu, lai atstahjot Ameriku un dodotees us Londonu. Wajadsihu zeta nandu winsch dabuja un tad aisdewahs us Londonu.

Us Londonu nonahjis, winsch tifa preeksch tam isleetats, lai palihdsetu pee isrihlojama dinamita sprahdseeneem. Winsch, proti Normans, tifa peekerts ar dinamita kastu.

Franzija. Pret jahtneeku wirsneeku skolu Somirā eefahfts ismeklejums. Minetas skolas skolotaji, kas ir wirsneeki, un leelaka data no skolas audsetneem nesen peedalijuschees pee kahdahm dšihrehm, kas tifa isrihkotas no kahda laimimu muischneeka un kureds notikusi demonstracija pret republiku un tehnina trona uszelschana par labu. Pee dšihrehm peedalijuschees legitimistu deputats Badri d'Alons un tā fauktais generals Scharets, kas isdaudsinats par fawehreto legitimistu pulku wadoni. Kā sinams, no kara-wihreem it ihpashu pagehr, ka wini atturetos no katras demonstrācijas pret pastahwoscho likumigo waldbu, un kara-wihri arweenu mehds buht tee, kas wiszeetaki un wisilgaki aistahw waldbas teesibas. Tadeht arweenu nelaba sime preeksch waldbas, kad ari kara-spehka parahdahs pretestiba pret waldbu.

Austrija. Austreeschu deputatam Schenereram, kas pastahwigi musina Wihnes Wahzu studentus us pretestibu pret Slahweem un pret Schihdeem, pehdeja laikā beechi atgadijusehs fadureschanaahs ar poliziju waj teesu. Kahdu laiku atpafak tas ar deputatu nama atkauju tifa nodots teesai par nepeeklahjigahm rumahm tā fauktā Wagnera komersā. Schi komersa deht diwi studenti tifa no Wihnes uniwersitetes issehgti. Schenerers kopā ar kahdeem studenteem tuhli nospreeda mineteem issehgteem studenteem isrihlot goda komersu. Us to fanahja kopā ar Schenereru 500 studenti. Bet tā ka sapulze nebija eepreeksch kahrtigi peeteikta polizijai, un pehdeja paredseja jaunās nepeeklahjigas runas, tad polizijas kommisars atnahja komersā un aisleedja to, usajinadams sapulzetos, lai tee schirtos. Bet Schenerers tam pretojahs un usajinaja paschu polizijas kommisaru, lai tas drihs steigtos projam, zitadi buhschot isweest winu pa durwim. Polizijas kommisars aisgahja, bet drihs atgreesahs ar 50 polizisteem, kas no jauna usajinaja sapulzetos, flehgt komersu. Bet Schenerers ari tagad wehl pretojahs polizijai, jautaja kommisaru, kas winsch tahds esot un apstalleja jaunu seideli alus. Nu polizisti panehma Schenereru ar waru un isnesja to ahrā us eelu. Kad komersa presidents tahdā wihse bij israidits, tad ari sapulzete studenti ilgaki nepretojahs. Daschas awises jaw fahf apspreeft, waj Schenerers maf esot pilnā prahdā. Zitas tam preti usrahda, ka prahdā juzis Schenerers gan ne-efot, bet deht fawas pastahwigas plihteschanas ar studenteem tas retu deenu esot skaidrā prahdā.

Turzija. Kahda Konstantinopelē isnahdama Turku awise „Osmanli“ pahrpreeksch dšelszeka buhschamu austruma semēs. Wina raksta, ka faweewju juhteliba esot tagad isjaukuse, ka Turzijas un Austrijas dšelszeki Wranā tikuschu faweewoti. Turzijas sultans Abduls Hamids ar fawu gaischu prahtu atfinis, ka tas labalais aistahweschanaahs lihdsellis preeksch kahdas tautas tas esot, ka schai tautai kas esot, ko aistahwet, proti ka wina bagata esot. Bet pee bagatibas neschaubotees Turku tauta nahktu zaur Turku-Austreeschu dšelszekeem. Schim sultana domahm ari tas labums, ka pee Turkeem

ismihzina ne-ustizibas domas pret Austriju, sikhmejotees us Saloniku. Bet kad Giropas-Turku dselsszeta lihnijs tiktus usbuhweta, tad Salonika paliktu par warena andeles pilsehtu. Kad Solonika buhtu tapuse par warena andeles pilsehtu, tad zitas walstis par tam gahdatu, ka tahda pilsehta tiktus Turzijai atnemta. Ja domā, ka starp Turziju un Austriju pastahw ne-ustiziba un naidis, tad schahdas domas ir bes pamata.

Spanija. Spanijas fenatā pee republikas partijas peederigais senators Urbagusa, Kastelara pehznahzejs, turejis runu, kas leelu eewehroschanu fazehlfuse. Schini runā Urbagusa usbruka Spanijas waldbibas ahleetu politikai; winsch issazija pahrmatumu, kahds ari fenat tika issazits Kanowam, proti to pahrmatumu, ka Spanijas waldbiba ne-usturot peenahzigu draudsibu ar Franziju un Angliju, bet meklejot ar Seemelu Giropas walstim draudsibu. Ka Spanija pret Franziju, bet ihpaschi pret Angliju naw isturejusees til draudsijs la peenahkajs, tas peerahdijees zaur Spanijas istureschanos pret Anglijas ekspediziju us Egipiti. Spanijai newajadsejis schini leetā preti strahdat, bet paweizinat Anglijas ekspediziju, jo kad Anglija nebuhtu pahrspehjuje Arabi-paschu, tad wisi Muhamedani gar Afrikas krasu buhtu fazehlfusees us tā fauzamo tizibas-lawu un tad ari Spanijai zaur tahdu tizibas-lawu skahde notikuse, tapehjs ka pee mineta krasa ari atronahs Spanee-schu kolonijas. Spanijas zenschanahs, ušturet ar Seemelu walstim leelaku draudsibu neta ar Franziju un Angliju, ne-efot prahtigi darits pehjs politikas.

Jamafā politiskā prahwa.

Zaur pehdejo gadu ziwil- un militar-teeftu spreedumeem atklahja, ka pastahw slepenu noseedsijsa sabeedriba, kas fauzahs par „Kreewu sozjaldumpigo partiju“ un kas dsinahs ar waru apgahst pastahwoscho walstis un fadsihwes kahrtibu, schini noluhlā isrihtodama weselu rindu noseegumu.

Leela data schahs noseedsijsas beedribas lozeklu, kas fauzahs par „tautas walas“ (Marodnaja Wola) partiju, jaw noteefata agrakās prozeses no 1880. lihds 1882. gadam. Un tahstaki ismeklejumi dewa eemeflu apzeetināt 17 personas sem schahdeem apstakkeem:

16. dezembri apzeetinaja Sewastopoles maspilsoni Peteri Abramowu Tellalowu, kas 1879. gadā bij peedalijees pee Keisarijskā branzeena usperschanas Aleksandrowskas pilsehtas tuwumā, un diwi deenas pehjs tam teknologiskā instituta studentu, Minskas gubernas semneeku Antonu Stepanowu Boreischi.

6. februari 1882 Maslawā ar patu noseedsijsu rakstu fauehmsa garidsneeka dehlu Jakobu Stefanowitschi, kas jaw 1878. gadā fehdeja Kejewas zeetumā, tadeht ka kopā ar ziteem Tschigirinas aprinkā semneeku pulkā bij waudsijsis nodibinat noseedsijsu sabeedribu, bet pehjs tam bij isbehdsis.

Pehjs tam Maslawā wehl notika daschadi apzeetinajumi. Marta mehnesi apzeetinaja muischneeku Juri Bogdanowitschi, kas sem Kobosewa wahrda bija peedalijees pee 1. marta breesmu darba. Drihs pehjs tam isdewahs dabut rokā schahdas personas, kuras bij isbeguschas no sawas dsihwojamas weetas, kurp administratiwā zekā bija nosubtitas: Lebedioas maspilsoni Jwanu Wasiljewu

Katuschniju un garidsneeka meitu Nadeschdu Semenowu Smirnikaju; winas dsihwohli atrada pakaltaitas pases, schtempelus un daschadus aifleegtus rakstus. Mehnesi wehla apzeetinaja Jekisawetgrades maspilsoni Sawelju Solomonowu Satopofski, kas 1879. gada nowembri bij peedalijees pee attentata us Deewa meerā dusofcho Keisaru.

Tahstaku meklejot Peterburgā, dewa eemeflu apzeetināt weterinarahrsti Aleksandri Wasiljewu Pribikewu un wina seewu Maisu Swowu, kuru dsihwohli atrada eerihkojumus preekisch sprahgstofschu weelu un humbu isgatawoschanas. Tani paschā laika apzeetinaja garidsneeka meitu Mariju Aleksandrowu Juschkowu, kura pee wineem dsihwoja par sehlschu sem semneezes Sawinas wahrda, un 2 personas, kas bij nonahkuschas pee Pribikewa un israhdijahs par 1. marta uoseeguma dlibneeteem — preestera dehls Mikelis Gratschewskis un isbeguschais un wijas teesibas faudejuschais Mikelis Klimentko. Toreis ari wehl apzeetinaja tahs personas, kas ar augschmineteem skahweja sakarā: dsimtgodpilsona seewu Annu Pawlownu Korbu, tirgotaja meitu Chajju Gerschowu (Krištini Grigorjewu) Grünberg un flotes leitnantu Aleksandru Wilentjewitschi Buzewitschi.

Ar laiku wehl apzeetinaja: muischneezi Antoniu Ignatjewu Lisowskaju, kurai bij laimejees isbeght, kad weltigi bij mehginats aplaupit dsichinewas gubernas renteju pa gangi semes apalschā, un garidsneeka meitu Praslowju Semenowu Jwanowskaju. Pehdejo apzeetinaja Witebskā, kurp ta lihds ar ziteem domu beedreem bij nonahkuse dibinat slepenu drukatawu.

Wijas augschminetas personas, isnemot Boreischi, Pribikewa seewu un Juschkowu, atsinahs, ka peederot pee noseedsijsas sabeedribas; Jwanowskaja bes tam wehl isteiza, ka esot tahs beedribas „efektiwkomitejas“ lozeklis. Pribikewa gan leedsahs, ka nepeederot pee schahs beedribas, bet tomehr atsinahs, ka pilnigi peekrihtot winas darbeem; Juschkowa isteiza, ka winas eestahschanahs pee Pribikeweem par sehlschu nebijuse „stingri apdomata;“ eepreekischu tai nebijis nelahdu faischu ar dumpigo sabeedribu.

Jsmeklejot wehl atrada, ka bes peedalibas pee terroristu partijas daschi no mineteem 17 apshdseteem ari bija peedalijusees pee daschadeem noseegumeem, kas tika isrihtoti partijas noluhlā.

Noseedsijses darbi pasrahdati starp 1877. un 1882. gadu.

I.

1877. gada fahlumā, Kejewas gubernas Tschigirinas aprinkē, sem wahrda Tainaja Druschina dibinajahs beedriba, kuras noluhls bija, ar eerotscheem rokā pretotees waldbai dehlt sawu mehrku panahtschanas. Beedribas nodibinaschana notika zaur fewischi ustawu, kuru starp semneekem isplatija tā fewischi „Wisaugstaku slepenu schehlastibas rakstu.“ Pee schahs slepensas sabeedribas dibinaschanas jo dsihwi bija peedalijees 3. septembri 1877 apzeetinatais Stefanowitschs, kas isdewahs par Keisarijskā kommisaru Dmitriju Maidoju. Stefanowitschs, atsihdams us Keisara Majestetes wahrdu isstrahdatu un isplatitu manifestu un slepensas beedribas nodibinaschamu semneeku starpā, aisrahdija

us to, ka, dsirdebams no semneeku pretestibas daschds pagastds Tschigirinas aprinkē — pret notikuscho semes isdalischamu — winsch nospreedis pee scheem nemeereem, lai warbuht ari zitur waretu fazelt semneeku dumpi. — Wehla Stefanowitschs isbegha is Kejewas zeetuma un tikai 1882. gada februari to atkal eespehja apzeetināt.

(Turpmak wehl.)

Latweeschu dsihwe Decnwidns-Kreewijā.

(Staties Nr. 12.)

II. Latweeschu sawā starpā.

Darbofchanahs un pelna.

Latweeschu nodarbofchanahs un pelna scheitan pastahw tikai semes kopfchanā, isnemot masu skaitu personu, kuri paschā Zeiskā ušturahs un pa dakai ar andeli, elas freeschanu, dahrsneezibu u. t. pr. nodarbojahs. Semes kopfchanā Latweeschu turahs pee tahs paschas metodes, kuru ziti schejeenes eedsihwotaji mehds leetot un par kuru pirmajā sinojuma datā ari tika minets. Schi semes apstrahdaschanas metode ir preekisch scha widus wispahrigi par to eenesigalo un derigalo atsihta, kahda wina ari schini laika teescham ir. Pehjal gan warbuht ta wairaf newarehs. Sehti teel scheitan wairaf: kweeschi, meeschi, lini, ausas un profa. Kartupeti un rudsi scheitan tik labi ne-isdodahs kā Geksch-Kreewijā. No lineem teel scheitan tikai sehllas isleetotas preekisch pahrdofchanas; paschi lini turpretim teel fadedsinati malkā. Tas noteel wairaf tadeht, ka scheitan linu-mahelu trubkuma dehlt naw eespehjamis linus ismehzret; tad ari scheitan darba spehls ir par dahrgu, ka lai linu isgatawoschana kahdu pelnu atnestu. Tikai malkas sinā bes lineem waretu gluschi labi istikt. Pilschētas scheitan teel leetotas malkas weetā atmenu ogles un elas rauschi jeb mafuti. Pirmahs malka Rostowā 14 kap par pudu, Zeiskā 20 kap., otree — 3 lihds 4 rbf. par simtu.

Lauzineeki turpreti nem malkas weetā linus, falmus, fagreestus un faule isfaltetus mehflu (suhdu gabalus, kureus pehjs Kreewu walodas par liskleom fauz.) Malkas sinā schejeenes lauzineekem ir weeglaka dsihwe, neta Baltijā: malka naw ne jazeht, ne jawed, ne meschamalkas dehlt kungu ptawas japtauj. Daschi warbuht domā, ka scheitan suhdu us tihrumu tadeht newed, ka tee teel istehreti preekisch fadedsinaschanas? Ne, tā wis naw. Teel gan dedsinati, bet leelaka data teel, kā nekam newajadsijsi, tschupās sakrauti, kuras tad lihdsenajās stepēs isflatahs kā mafi pakalnijschi. Ziti gan saka, ka winas isflatoetes kā Bahbeles torna drupi, bet kas nu to riktijsi sin noteikt.

Schejeenes Wahzeeschi ušturahs wairaf kolonijas; Latweeschi turpreti, kā ari laba data Kreewu — zeematds jeb hutords. Kolonijas atrodahs 50 lihds 100 fainneeki weenā weetā, kureem tas labums, ka wini war daschas kopigas eestahdes, kā: skolas, basnizas, daschadas derigas beedribas lehtal un labal weizinat. War ari labaku kahrtibu paschu fatischchanā un leelaku droschibu mantas apfargaschanā ušturet. Pee wineem ari pastahwot nolikumis par ikkatru lamaschanas wahrdu weenu rubuli strahpes malkat. Zauņem un nabagakeem peenahzejem wini dodot gandrihs wisus preekisch fainneezibas eefahlschanas wajadsijsos riklus un mahju-lopus, ja

wini paschu zilweku atrod par daudsmas derigu. Slittums tikai ir tas, ka wineem tabak ir mahjam jabrauz preekšč semes apstrahdaschanas. Latweescheem atkal, kuri dsihwo zeematōs, ir gan wisa seme timu pee rolas, bet sinams truhkt tee labumi, kureus bauda Bahzeeschi, pa wairakeem kopā dsihwodami. Bahzeescheem ari seme ir daudf lehtal eenahkust zaur to, ka wini wisi kopā turedamees un prahstigus aistahwus is fawa widus eewehledami ir pee agratahm walsts-eestahdehm wairaf eewehroti tikufchi. Ari Latweescheem esot agrafais oblastes preekščneeks apatsch daschadeem nosazijumeem semes gabalus demis, bet tad neweens no Latweescheem nelo naw pratis atbildet; ik katris ir gribejis us sawu rolu dsihwot un par pilsehtneeku palikt, ko tagad daudsi noscheblo. Schobrihdi ari tikai trescha data no schejeenes Latweeschu fainneekem dsihwo us eepirtas semes; ziti wisi us nomalas, kadeht ari daschi zeemati nepastahw ilgi us weenas weetās, bet tikai til ilgi, kamehr war par nomu (renti) salihgt. Rente paleef jo gadus, jo leelaka, — maksā jaw tagad pa 5 rubuki no desetinās par gadu. Ziti turpreti ir pirkufchi semi no Garkowas bankas par 18 rbl. desetinu. Ziti ir pirkufchi zitās weetās un maksajufchi pa 30—40 rbl. par desetinu. Pawisam dsihwo us pirkufchi semes kahdi 20 fainneeki Taurupes un Swaigsnites zeematōs. Ziti zeemati ar kahdeem 50 fainneekem atrodahs us nomatas semes, kuru pa leelakai datai eepirkufchi Kreewu tirgotaji.

Pekna us nomatas semes, ka protams, karajahs pehz nomas leeluma un semes labuma. Saimneeki, zaurmehra nemot, nomā pa 80 desetinu katris, no kurahm leelaka puse teef apsehta un masaka preekšč ganibahm un plawahm atstahda. Ja nu rehkina 50 desetinu kweeschu sehjuma, no kureem mehrena gada sehllu atrehkinot pa 6 tshetwertu preekšč pahroschanas, jeb ari preekšč pascha wajadsibahm atlikt war, tad isnahktu weenam fainneekam gada eenahlschamu kahdi 3000 rbl. Bet nu jaleef ari isdoschanas par weenu gadu preekšč kahdeem 8 sirgeem, 5 zilwekem, rihkeem un eerotscheem, ehlahm u. t. pr.; tā ari rentes nauda par 80 desetinahm — 400 rbl., kas wiss kopā fastahda tahdu sumu, kuru no eenahkumeem nowelkot, newisai leels atlikums sagaidams ir. Tad ari noteef beeschi ween fshahde zaur lopu isprahgschamu. Ar wahrdū salot, ir scheitan deefgan jastarajahs, lai waretu daudsmas zauri tilt. Darbi isnahkt scheitan preekšč zilweta zaur zaurim weeglat neta Widseme. Schē atrihgt gandrihs wisi gruhataee Widsemes lauzineeku darbi, ka par peemehru: kulschana ar spriguleem, malkas zirschana, linu isstrahdaschana, grahwu rakschana, ka ari ziti tahdi darbi, kuri scheitan naw wajadsigi. Par schejeenes wisgruhatae semkopju darbu teef tureta seena plauschana, kas nahf zaur schejeenes asalo sahli stepes.

Ik katram schejeenes fainneekam ir waja-dsigas schahdas ehlas un leetas, bef kurahm naw eespehjams fainneezibu west: dsihwojama istaba kopā ar eerikti preekšč wahrischanas un maifes zepschanas; schuhmits ar stalli preekšč lopu, labibas un leetu glabaschanas; 1 arklis, 2 ezeschas, renets atmena blukis preekšč kulschanas (ja naw machines pee-eetamas); nogludinats plahns preekšč klona (bef jumta wirsi); uhdens aka; dragas (rati);

2 sirgi ar wajadsigahm leetahm; suns un kakis; dseefmu grahmata un kalenderis; gailis un pahri wistas.

Dsihwojama istaba ar materialu un darbu kopā war ismaksat no 30 lihds 100 rbl.; schuhmits no 20 lihds 50 rbl.; afmens 5 lihds 10 rbl.; aka 10—100 rbl. un ari wehl wairaf. Zitu leetu zenas pa leelakai datai minetas jaw agraf.

Dahrsu Latweescheem lihds schim wehl ir gauschi mas. Augtu koleem heidsamōs gaddōs scheitan ir eesahkufchi kahpuri peemestees, kuri no-ehd neween seebus, bet ari lapas. Preekšč 20 gadeem atpatak mineteē kahpuri ne-efot bijufchi. Turpreti atkal par siseneem tagad mas teef dsirdets, kuri agraf pa reisehm esot usnahkufchi un leelu fshahdi padarijufchi.

Skolas.

Kamehr Latweeschi wairaf Zeiskā ufturejufchees, wineem bijufi weena skola turpat. Bet tagad, kur wini wairaf sawrup fahkufchi dsihwot, ir tshetras skolas ar tilpat daudf skolotajeem. Behru flaits ir trijas no 14 lihds 15 un weenā wairaf ka 30 (Taurupe). Mahzibas teef sneegtas: kakkime, bihbeles stahstōs, aritmetika, pasaules stahstōs (wehsture), geografija, geometrija, Kreewu, Bahzu un Latweeschu walodās un musika un dseedaschana.

Pee masa fainneeku flaita daschōs zeematōs isnahkt maksā preekšč skolotaja, skolas un grahmatahm deefgan dahrgi. Tā ka schejeenes Latweeschu skolas peenahkufchai ministrijas nodalai naw usdotas, tad weenigais skolu pahrluhks un preekščneeks ir Taganroga draudses mahzitajs, prahwests Straufs.

Basnizas.

Basnizas scheitan Latweescheem naw tahdas ka Baltija, bet Deewakalposchana teef notureta waj nu skolās, waj ari preekšč tam eeriktetas mahjās. Zeiskā ir weena tahda mahja jeb nams, kuresch peeder Zeiskas Luterā draudsei, Bahzeescheem un Latweescheem kopā. Apatschahschā ir preekšč basnizas, un otra jeb wirseja tahschā teef isihreta tam, kas apatschejahs ruhmes kahrtiba ustur. Attahkal no Zeiskas pee Kostono-Wladikawfajas dselszefa Stepnaja stanrijas — Taurupes un Swaigsnites zeematōs ir Deewakalposchanas weetās tureenes skolās eeriktetas. Gewehrojot leelo tahlamu, par kahdu daschi zeemati no ziteem atstatu ir, teef wifas minetas trihs weetās no mahzitaja deht deewakalposchanas kahdas reises par gadu apmekletas. Tahdās reises teef ari Bahzu kolonijās no ta pascha mahzitaja deewakalposchanas noturetas. Tagad ir par mahzitaju Taganrogas Bahzu draudses prahwests Straufs, kuresch ihpaschi eewehrojams labas kahrtibas eeweschanas deht draudses basnizas leetas. Melahrtibas bija agraki ihpaschi Zeiskas draudse notikufchas tā basnizas mantu pahrwaldischana, ka luhgschanas nama glihtibas uftureschana, tā ari basnizas grahmata weschana. Tā basnizas grahmata weschana tikufi pret winu grihu kahdam Latweeschu pehrminderim uslikta, kuram, ka sweschu walodu rakstus neprasadamam, daudf laika aiskaweschanas un galwas grosischanas zehluschahs, fshihwerus un pratejus usmeklejoj un is pascha feschas aismaksajot. Tagad, us prahwesta Straufs'a luhgschamu, ir wifas schihs darischanas lihds ar draudses presidenta amatu usnehmees zeen. Zeif-

kas realskolas wezalais skolotajs un inspektors schtahrats Krause. Tikai deemschehl pee pehdejahs deewakalposchanas Zeiskā bij kahds no Latweescheem, islibamees, ka winsch to darot zitu Latweeschu wahrdā, pawisam nedibinatas un nepanesamas pagehreschanas un nizinaschanas abeem mineteem preekščneekem preekščā lizis, kas pee dascheem apstahkleem waretu fazelt wifai draudsei nenoredsamas jufschanas un kildas.

Daschi tikumi un netikumi, un kas buhtu ja-eewehro Latweescheem us Kreewiju ejot.

No schejeenes nahburgeem teef Latweeschi labprahst eerebseti. Tas redsams jaw no tam, ka Kreewu tirgotaji ustiz gandrihs ik katram Latweeschu semkopim us wairaf mehnescheem leelakas naudas sumas. Latweeschu un Bahzeeschu gowis, seers un sweests ir teitan leelā flawā. Kreewi ka ari ziti schejeenes eedshwotaji zeeni Latweeschus ka strahdigus, ustizamus un tikumigus kaudis. Latweeschu piufchi un meitas ir pee tuwakeem nahburgeem winu tikumigas dsihwes deht labā flawā.

Bet kas stahw, lai peeluhko, ka winsch nekriht. Tas ari Latweescheem ja-eewehro. Ari Latweeschu tikumibas tihrumā rodahs fahnes, kuras, leelaka wala atstahjot, war palikt par til leelu nesahli, ka pehz paschus kweeschus ir redset newarehs. Schihs nesahles usdihgstot isfkatahs daudf jaulakas, neta paschi kweeschi, tā ka tikai wehriqs un wairaf peedshwojis arajs winas pasht war. Behri olaschin wehlejahs, lai wairaf pukschu tihrumā augtu; arajs turpreti wehlahs wairaf labibas. Tikumibas tihrumā pee Latweescheem daudfshart ka nesahles atrodahs zitu isfmeeschana un nizinaschana. Ari pee schejeenes Latweescheem tahdas isfmeeschanas beeschi ween teef leetotas. Parahdahs smeeklu dseefmas (paskwiles) par kahdam personahm, kuri tahs nebuhnt naw pelniufchi. Teef fastahditas wehstules un dascheem peestelletas, kuras tos usajina braukt pee wina radeem wairaf ka 100 werstu us kahjahm jeb kristibahm, no kurahm usdoteē kahju deweji nelo nesin. Teef ari farakstiti sinojumi preekšč laifraksteem, kuras wiswairaf tahdas personas teef aiskahrtas, preekšč kuru apwainoschanas paschu autoritete nepeeteef. Tad no apwainotā alaschin teef teifts: „Bet tā-tā winam sadewa!“ Ja nu tahdas runas, raksti jeb sinojumi ari buhtu pateefigi bijufchi un weenigi buhtu salikti preekšč kauschu pajantrinaschanas, tad tas wehl buhtu pazeeschams; bet deemschehl tas israhdahs pawisam otradi: tas israhdahs arweenu, ka sinotaja noluhks ir bijis flaudiba, eenais waj ari atreebschahns pret apwainoto. Schahdi sinojumi pasihstami jaw no tam, ka sinotajs alaschin flehpj sawu ihsto wahrdū. Schigada 5. „Bajis“ numurā ari atrodahs tahds sinojums, kurā starp zitahm leetahm minets, ka kahdam schejeenes Latweeschu zeematam esot kreetns mahzitajs to wahrdū „swaigsnite“ preekščā lizis, bet ka tagadeja mahzitaja (zeen. prahwesta Straufs'a) laika „Swaigsnites kolonija“ nemeers un kildas waldot. Kā to lai lasitaji faprot: waj zeen. sinotajs tikai to laiku gribeja usrahdit, kurā Swaigsnites zeematā nemeeri zehluschees, preekšč kura norahdischanas winsch glufchi labi waretu nent gada flaitkus. Kristigas draudses gada-flaitku eesahkumā gan tika

rakstis: Dani laika, kad tas kelninšch u. t. pr., zaur ko tika tas laiks apšimets, kurā tas swarigs notizis. Bet tagad preekšč laika apšimeschanas teel ašchin leetoti gada skaiti. Jeb waj zeen. sinotajs domā, ka Swaigsnites nemeeri ir til swarigi, ka ari no wineem sabs runat un rakstīt „tani laika,” kā tas pee Turku prawešcha behgšanas is Melas notizis. Tas gan tā nebuhs wis. Bet ja nu tā naw, tad sinotajs naw nelo zitu gribejis likt šaprast, ka to, ka Taganrogas draudses mahzitajs pee Swaigsnites nemeereem ari wainigs ir. Schahda domu tulkoschana apšiprinajahs jo wairak, eewehrojot sinojuma peesihmejumu, ka agrati esot labs mahzitajs bijis. Bijušča mahzitaja labumu, kā zereju, neweens gan negribehs noleegt, kaut ari sinotajs no tahdeem labumeem tikai peemin zeemata wahda atrašchanu jeb eewehroschonu. Ziti fainneeki bija nodomajuschy preekšč sawa zeemata wehl lepnatu wahdu nefa „Swaigsnite,” proti kometi (aštes-swaigsnii), kuru prahwests Straufs nepeenehmis, bet lizis wahda deht apdomatees lihds ziti fanahščhanai. Lai gan fainneekem schahds preekščlikums nebijis ihsti pa prahstam, tad tomehr pehgala tas israhdijses gaušchi derigs. Jo aplahrtneeki bija ne-ilgā laika eesahkuschy fault Kometeeschus par lipeneescheem, domadami, ka komete, ašte un lipa tas patš ween esot. Zeematam tika gan dots zits wahrds, bet aplahrtejee wehl ir tagad winus fauz par lipeneescheem, kas sinams naw pareisi. No daudseem es, Widsemē buhdams, efmu dširdesis suhdotees, ka preekščneeki, ihpaschi mahzitaji daudfreis ne-atwehlot daschās weetas teatrus waj ari weesigus wafarus isrihlot. Tahdās reisēs, eelams par preekščneekem suhdotees, wajag papreekšču labi pahrdomat, waj preekščneeki tahdus laika kawekus ne-aifleds pareisi? waj wini nedara tapat, kā prahstigs arajs, kas ir saweem pascha behrneem ne-atlauj wis wineem patihkamakahs pufites tihrumā seht, bet ranj tahdās, kur atrod, wehl laukā. Gault gan ir teaterds jokus un kuplejas klaušotees, kur weens jeb otris kreetni ween teel isfobots; jauki ari ir luhkotees, ka israhditajs zaur gudri aprehkinateem wahrdem un simehm war gluschy brangi to israhdit, ko skaititajs bija par ne-atkautu turejis ir eedomatees; jauki ari ir, dširdet par tautu, par tautas wihreem, tautas dehleem un tautas meitahm waj ari seltainitehm: tad tomehr wajaga wehl pazeestees, ja preekščneeki ari schoš jaukos jaukumus ne-atwehl: kas sin, waj preekšč par scheem jaukumeem naw tilpat maj dibinats, kā kometeeschy preekšč par atrasto wahdu; kas sin, waj pehz kahdeem gadeem nebuhs janofarkst, eedomajotees tagadejos teaterus un tagadejo flaweno „tautas literaturu.” Jar tagad daschi peesobo Latweeschus, tos par tautykeem nosauldami; bet zeresim, ka Latweescheem ar tautulibu tahdās nepatihšchanas nezelfees, kā kometeeschem ar lipu.

Daschi no zeen. lasitajeem buhs warbuht fahkuschy domat, ka prahwests Straufs minetos preekšč Swaigsnites nemeereem ne-atkautams, warbuht wini starpā teescham kahdus nemeerus ir fazehlis? Waj wineem ir kas aiflegts tizis, to nemahku teikt, bet gan man sinams ihstais nemeeru zehlons, un tas ir tahds:

Swaigsnites nemeereem, newaredami pee semes pirkšanas wisu naudu us reisi nomakst, bij ar semes pahrdeweju lihgunu flehguschy, kuru wif dalibneeki paraktijuschy, apsolidami it katris par lihgunu ipildišchanu galwot. Bet bes minetā lihgunu ir tee paschi dalibneeki otru lihgunu sawā starpā flehguschy, pehz kura wini nopirkto semi isdalijuschy sawā starpā neween wis weenlihdigās dalās, bet pehz tahs naudas wehribas, kuru pee semes eepirkšanas it katris no wineem dewis. Pehz kahdeem gadeem wehlat nu tee, kuri majakas datas dabujuschy, fahkuschy pagehret lihdsigās dalās ar ziteem, atbaltidamees us to, ka wini pirkšanas lihgunā esot tapat paraktijusches ka ziti, un ja netizot, tad lai skatotees paschi ar sawahm azim. Otrais lihguns palelot nespehka tadeht, ka ne-esot kā peenahkabs apšiprinats. Ar to wehl naw deesgan. Massee dalibneeki pagehrot atmakst no leelajeem par teem gadeem, kuds wini bes kahda „funktiška” eemesla pret wisu tautu likumu bijuschy eedroschinajusches maso dalibneeku semi apštrahdat. Leele dalibneeki ari esot lepu: weens no wineem esot pee semes eepirkšanas sawam puisim naudu aifdewis, to usajzinadams lihgunu paraktit un par maso dalibneeku palikt, ka kad schis (bijuschais kalps) nebuht sawu wahdu lihgunā tapat paraktijis, kā wina bijuschais lepnais fainneeks, kas tagad pehz wifahm funktehm ne par weenu makeniti leelaks ne-esot, kā schis patš.

Tas luhk tad ir tas ihstais nemeera zehlons un newis zeen. prahwests Straufs, kusch, kā tizams, naw ne leelais, ueds ari majais dalibneeks pee Swaigsnites lihgunu bijis.

Sihki notikumi is Rigas.

(Sleptawu atrašchana.) Kā lasitajeem buhs atminams, 27. februara rihta atrada Pahrdangawā Juhramu-eelā naktšfargu Sr. Ansbergi bes dšihwibas, ar gihmi us semi un ar fadragatu palauš. Tagad zaur polizijas, ihpaschi prištawa Krastina, jewischlu manibu useeti scha noseeguma wainige. Tee ir Rigas maspilfonis R. Dr. un Slokas maspilfonis St. Pehz wini isteikšanas, tee bija 28. februari us turgus platscha kahdā dšehreenu pahrdotawā norunajuschy, nahkoschā nakti iseet us „pelnu” un tad, apghadajusches kaktu, bija dewuschees us Pahrdangawu. Jdarijuschy sabsibu Lischinskā namā, Lapenu eelā, tee gahjuschy ar eeguhtu mantu tahlat, gribedami wehl zitur eelaustees, jo pirmais panahkums bijis pahral neezigs. Bet ne tahli no Lischinskā nama, naktšfargš Ansbergš winus apturejis. St—am isdewees isbeht, bet Dr—ni Ansbergš turejis zeeti apkamptu un nelaidis walā. Newaredams zitadi no Ansberga atswabinatees, Dr—nis eezirtis Ansbergim ar kaktu pa galwu, tā ka tas pakritis un bijis nost. Tad, nowilzis winam kaschoku un sabbakus, dewees, kopā ar St., Ahgenskalna meschā. Tur wini palikuschy lihds rihtam. Wehlat, us pilsehtu ejot, tee fastapuschy Almenu-eelā kahdu wineem nepasihstamu Schiddu, kuras pahrdewuschy sagto kaschoku ar sabbakeem par 5 rbl. 50 kap. — Tagad noseedsneeki fehd aifrestehm un gaida us pelnito algu.

(Sunis sawa lunga nodewejs.) Kahdas deenas atpaka, kā „Ztg. f. St. u. L.” raksta, kahdā dšehreenu pahrdotawā us Katrindambja bija notikuse neleela sabsiba zaur eelaustehanos. Kad komijs otra rihta dewahs pahrdotawā, winšch flehgus atrada attaištus im ruhti eespeestu, bet pahrdotawā, is kuras bij isfagtas kahdas pudeles schhaba un drufku naudas — funi. Komijs funi pasina par kahdam pastahwigam weesim peederigu un to wihru iskratot, ari atrada sagtās pudeles un naudu. Bet kā tad funis bij tizis pahrdotawā? Winšch wis nakti nebij panemts lihds, bet wafaru preekšč tam, kad wina kungs ar to bij nogahjis pahrdotawā, palizis turpat gukot un tā nu tizis par sawa lunga nodeweju. Minetais kungs ari atfines par wainigu.

(Laikam paschahwiba.) Kahdā Peterburgas Ahz-Rigas weesnižā pagahjuschy fwehtdeenu kahdu zelineeku bes dšihwibas atrada gultā. Melakis, kā rahdabs, nonahwejees zaur strichinu, kadeht to darijis, melesjams fatrizinatds naudas apstakds.

(Atrasts behrna lihks.) 8. aprila rihtā, leelajā Maskawas eelā, Bokslawa kartupeku laukā aif Matowška nama, jaunpedsimuschy puisena lihki atrada apbehtu smiltim. Lihkis bija apgehrts behrna kreklina un eetihš kungu apakšbikšes un pelesi strichpaina katuna lentā. Wajadfigee foki sperti.

Usajzinajums.

Sawā laika tika sinots, ka naktšwaktneeks Ansbergš tika nonahwets un schini numurā sinots, ka Ansberga sleptawak fakerti. Ansbergš, sawu deenasta peenahlumu ispididams un pilsehtneeku ihpaschumu apfargadams tika nonahwets, atshdams atraitni bes kahdās ušuras libdsekeem. Naw jashaubahs, ka atradišes schelkrdigi zilweki, kas sawu labdarigo rolu preekšč schis nabaga atraitnes atdaris, tai kahdu artawinu atmejdams.

Schis lapas redakcijā teel preekšč schi noluhka preti nemtas dahwanas.

Naudas-papihru zena.

Riga, 13. aprils, 1883.

P a p i r i		malš.	prastja
Pusimpertals		8,24	8,27
3/4 bankieteru 1. islabums		95 1/2	96
5 1/2		91 1/2	91 1/2
5 1/2 instr. 5. aifnehmums		93 1/2	
Austruma aifnehmums no 1877. gada		91 1/2	91 1/2
1. 5 1/2. Kcewu prem aifnehmums		219 1/2	220
2.		209 1/2	210
Rib. „Bolog. dšelszeka obl. 2. aifnehmums		—	—
5 1/2. fonjol. 1871. gada aifnehmums		134 1/2	135
Dzesas pilf. bipotetu bankas 5 1/2 1/2 obligacijās		—	—
Kcewu sen. kren. 5		131 1/2	131 1/2
Charlowas semst. 6 1/2		92 1/2	92 1/2
Rigas lom. bankas aļ		263	
Rigas Dinaburgas dšelszeka aļijas		146 1/2	147
Dinaburgas-Bitehstas dšelszeka aļijas		—	162
Barichawas-Leresp. dšelszeka aļijas		130	
Orlas-Bitehstas dšelszeka aļijas		—	—
Leel. Kcewijas dšelsz. aļijas		—	—

Tirgus sinas.

M a l š a p a r	pabru		paba		poda		maja	
	rbl.	kap.	rbl.	kap.	rbl.	kap.	rbl.	kap.
Rudsu	—	—	—	92	—	—	—	—
Meeschu	—	—	—	91	—	—	—	—
Ausu	—	—	—	75	—	—	—	—
Linschklas	—	—	—	—	—	—	9	60
Kartupeku	—	—	—	—	—	—	—	—
Sweesta	—	—	—	—	7	60	—	—
Labu silu	—	—	—	—	—	—	26	—
Praslu silu	—	—	—	—	—	—	15	—
Rupjas sablo	—	—	—	—	—	—	—	—
Smalkas sablo	—	—	—	—	—	—	—	—
Stangu dš. lš	—	—	—	—	2	20	—	—
Reipu dšels	—	—	—	—	2	40	—	—
Lapu tabatu	—	—	—	—	—	—	—	—

Pilsētas walde.

Nr. 1. aprīlī 1883 ir šķadī platīši no jauna išķīrjami: triīs platīši Daugavmalā, dīels- zēla tīlta tuwumā, starp Kahrta slūbščahm un tīrgus dīehreenu pahrdotawu, preefšč ugun- drošču materialu krauščanas; dīwī platīši Daugavmalā, starp Kīhter-eelas īsbraukumu un īsbraukumu pē Katoku bāsnīzas preefšč ogļu krauščanas; weens plāzīs pē Bastei-bul- wara preefšč ugundrošču materialu krauščana- s; wairat platīši pē Kahrta dīhka; wairat platīši pē Andreju-estās dambja preefšč mal- tās, ogļu u. t. pr. krauščanas. Tē, tūrī grī- betu weenu jeb otru no apščimeteem platīšēem rentet, top zaur ščo ufaizīnati, lai dēst klā- tateem nolīhumeem, jeb ari dēst rentēščanas līhuma nolīhēgščanas pēteitēos ekonomījas- pahrwaldeš lānzlējā, pagaidu pilsētas-namā leelajā Kehnīn-eelā Nr. 5.

Rīgā, 4 aprīlī 1883.

Nr. 930.

Pilsētas walde.

Za Jelgawās pilsētas dalā, uš Zornalīna aīrobdēščā, no Jelgawās ščošejas, Altonas eelas un no Zornalīna rentes grūntgabalēem apbrodēščotā un no Jelgawās dīelszēla pabr- fīkīta plawā lāhdās 24 1/2 pūbraw. leela, tīfē no ekonomījas pahrwaldeš īf brīhwās rotas īfrenteta. Tē, tūrī grībetu ščo plawu rentet, top lūgti, lai ar fawēem solījumeem ekono- mījas pahrwaldeš lānzlējā, pagaidu pilsētas- namā leelajā Kehnīn-eelā Nr. 5 pēteizjās.

Rīgā, 9. aprīlī 1883.

Nr. 1070.

Lehdurgas, Inzeema, Iga- tes, Nābes un Wīdrīšču

Rīgā dīfīwōdameem pagasta lozēkēem 29. un 30. aprīlī š. g. „Lūstīg'a weefnīzā" tīfē jaunas pašes īfdotas.

Lehdurgas pag. namā, 2. aprīlī 1883.

Nad tas ščejeenes Kaulē mahjas grūntīneekš Zahnis Melakšne ir parādōs frīfīf, tad teel wīfī wīna parādū dēweji un parādū nehmeji ufaizīnati, uš to drīhfasto un wīfīweh- lāfais 3 mehnešču lāfē, t. i. līhēf 21. jūnī- jam 1883 pē apālščarāfītās pagasta-teefas pēteitēes. Pēhž šči terminā parādū prāf- tāji neitīs wārē eewēhroti un ar parādū fīhēpēem tīfē līkumīgti darīt.

Rūdenbrof pagasta-teefā, 21. martā 1883. Preefščēbetājs: N. Kalnīn. Strīhw.: D. Blanke. 2

Bahra behrus

(beš tehwa), wīhīfīščka dīsumma, 2 gabi 9 mehneščus wezē, ir par audšču dēhlu īfdo- dams. Zapeteizjās līhēf 9. majam pē Sehjas pagasta wejala. Sehjas pagasta walde, 9. aprīlī 1883. Pag. wejalāis: P. Ernstein. Pag. strīhwēris: Jh. Sellmann.

Kreetnū laufaimneekš

wīhra gādōs, kas Kreewu walōdu kreetnī faprot, ar labāhm leezībāhm (origināleem), top preefšč lāhdās pūstīdēf leelas wīfīščas pē Smolen- fšas tā patīstāwōfēš pahrwaldītāfē mellefō. Klāhtalās fīnās pē tīrgotāja Alberta Dre- fšer, Rīgā, Zēlg. preefščp. leelajā eelā N. 4.

Rīgā, pīfē. Kalku-eelā N. 6, Biegler un beedris, Leepajā, Aleksander-eelā N. 6,

pahrdbod preefšč pamāfāras darbeem: Ween- un dīwjuhgu ehrgā-arklus, Sweedru-arklus, eješčas, sehklas-apklāhjejus u. t. pr., tā ari:

Unīwersal platfēhščanas maščinas.

Wīfās šchīhš maščīnēs dalās ir no labāla materiala tairīstās, un war ar to tīf pat la- bību, tā ari fīrnus, ašbolīnu, fāhli un gītas fīnāllās sehklas seht. Līhēfī pamāhžīščana, tā ar to jāstrādā.

Tāpat zeenījameem semfopjeem eewēhlam muhšu wīdžaur par totī labu atfīhtu

superfosfatu.

No zensures atwehletš. Rīgā, 1.4 aprīlī 1883.

Drulātš un dabujams pē bīlšču- un grāmatu-drulātāja un burtu-šēhjeja Ernšt Plātes. Rīgā pē Bēstera bāsnīzas.

Weifala atwehrišana.

Zaur ščo fīnōju par laipnu eewēhroščanu, ka ešmu šchodeen atwehriš masāhš Sinder- un Melngalwju-eelas fīhri, Terenkow namā, trescho pahrdoščanas-weetu preefšč manās fabrikās dīehreeneem, kur it īhpāfči pahrdošču

spīrtu, brandwīhuu, wīfādus līkeerus, balsamu, rumu, konjaku, muzās un pūdelēs.

Rīgā, 10. martā 1883.

Nr. augstzēenību

Gd. Nob. Drener.

Frižis Kergall

war tublīt pēteitēes leelajā Sinder-eelā Nr. 9.

Feldschers Mazinters

dīfīwō Gelfch-Rīgā leelajā Kehnīnu-eelā Nr. 45.

Duntes-muišča.

Duntes-muiščas grūnto-rentēneeki top zaur ščo ufaizīnati, lai to uš leeldeenam tē. g. mālšajamo grūntōnāudu eemāfātū pē Dun- tes-muiščas administrāzijas lāfēs pahrwaldneela, wejalajā N. Grofške lga ščejeenes Wōld Angelbed un beedra pahrdotawās lantori, pīl- fēhtās Kalku-eelā Nr. 24, ee-eja no Wīnz-eelas. Rīgā, 31. martā 1883.

Duntes-muiščas administrāzija. 1

Kahdu kreetnu Damburgas meistaru pēnehmufīchi mehš pahrdbodam muhšu ugun- droščo, dubulti īfmehrjeto

asfalt-jumtu-papi

tagad nepahrpēhjami labā buhščanā pē meh- renāhm zenāhm, ja wājāhšigē, uš nomāfku.

Karl Newermann un beedr.

pēe Jauneem wāhrtēem. 2

Logu- rulos

no 2 rēf. fāhlot,

Wihnes krehslus

no 2 rēf. 50 lap. gabalu,

tapetes

no 12 1/2 lap. fāhlot, pēebāhwā leelā īfwehlē

Wīhēlm Wānsfeldt un beedris, Kungu- un Pētera bāsn. eelu fīhri.

Logus,

preefščloqus, fīhēgus u. t. pr. pahrdbod Bēker-eelā Nr. 4, Pēterb. preefščp.

Weenas femneeku mahjas ir pahrdbodamas apālšč Bēerīn muiščas, 10 pūbraw. semes, starp kuru ir 5 pūbraw. plawu. Zapeteizjās aīf Altonas pēe kūrpnēela Zimmernann.

Biegler un beedris, Leepajā,

Aleksander-eelā N. 6, pahrdbod preefšč pamāfāras darbeem: Ween- un dīwjuhgu ehrgā-arklus, Sweedru-arklus, eješčas, sehklas-apklāhjejus u. t. pr., tā ari:

Tschetrlēmēšču lobīščā- fčanās- un sehjas-arklus.

Šchīs arklīs tīzīs īfšā lāfā wīdžaur totī īfplātīs, un ir ari fāhīs weentāhēfchāis, weegīt leetojamāis rīhls dēežgan lehts jenā un seelīfīs īfstrādājumā. Līhēfī pamāhžīščana, tā ar to jā-apectāhš.

Šchīs arklīs tīzīs īfšā lāfā wīdžaur totī īfplātīs, un ir ari fāhīs weentāhēfchāis, weegīt leetojamāis rīhls dēežgan lehts jenā un seelīfīs īfstrādājumā. Līhēfī pamāhžīščana, tā ar to jā-apectāhš.

superfosfatu.

No zensures atwehletš. Rīgā, 1.4 aprīlī 1883.

Drulātš un dabujams pē bīlšču- un grāmatu-drulātāja un burtu-šēhjeja Ernšt Plātes. Rīgā pē Bēstera bāsnīzas.

Kaf-kambaris un pēhrwju-bode, fāhls- un fīlku- pahrdotawā.

Kamehr mana jaun-īhreta bode pēe Sarina eebrauščanas Nhr-Rīgās Kalku-eelā Nr. 26, wehl naw gatawa, buhš mana pahrdotawa manā fāhls- un fīlku- fīhkeri

Kalku- eelā Nr. 14, sehtā.

C. Winckmann.

Wīfēem fawēem zēen. andeles draugeem un kundēm zaur ščo pašnōju, ka

Waldenburgas glāhšču fabrikās

īhpāfšneekš man weenam pāfšam uštīzējis wīfū fawu glāh- fču pahrdoščanu, zaur lam mans glāhšču krahjumš tīf leels un pīnīgš, ka pēe manis war dabūt glāhšes īf lātrā, no wīfādā leeluma un pēhž lātrā pā- tīfščanas. Šchēllāht ari īfšlādīroju, ka teem, kas līhēf šchīm nehma pūsbaltāhš glāhšes, turpmā buhš labāfī nēmt tīfai baltās, kuras ir dāudš gāifšchāfās un fīpīfakās un kuras zaur tam, ka war dabūt gatawās pēhž lātrā mehra, nēmaf nē-īfnaht dāhrgāfī, bet dāfšchreīf pat wehl sehtāfī, nēfā pūsbaltāhš.

Pūsbaltāhš ir tīfai weenā leelumā, 28 zollī augstās un 26 zollī plataš, no kurahm 60 tabfeles mākšā 17 rublu; beš tam wīnās īraid gāufšchām plāhnās, nēfīpīras un tā pāfšī fīneet, dāudš jaw wedot fāpīfšufšchās. Turpīetīm baltāhš glāhšes īf wīfādā leelumā pēhž lātrā wājāhšfšās, gāifšchās un lāfšes wīfās wēfelas. Pēemehram šchē ušdofšču lāhdus mehruš no baltāhš glāhšes, kas ar fabri- kas laipnu pēepālīhōfību īf paleelīnati un nu glūfči fātrīht ar pūsbalto glāhšču mehru.

L/10 25 1/2" x 14 1/2" 100 tabfeles Nr. 3 mālša 19 rēf.
L/11 24 1/2" x 14" 110 " " " " " "
L/12 24" x 13" 120 " " " " " "

masafās dalās mālša 50 lap. dāhrgāfī.

Ari pāfšēlējumi zaur rāfštu teel uš to rūhpīgāfō un aštrākā lāfā īfplīdītī.

Nr. augstzēenīščanu

Sanders Martinsjohns,

Rīgā, Pēterburgas preefščp. Kalku-eelā Nr. 16.

!Dīrfles!

Dīrfles ar un beš federehm wīfādōs leelumōs eš pahrdbodu ar apgālwofčanu ka labās un atmīju lāhdās warbuht par mīhštāhm ātrāfās dīrfles beš lāhdās runās pret zītāhm. Tad wehl eš pēebāhwaju fawu leelo krahjumu wīfus amatneeku rīhkus preefšč atflehđjneekēem, fālejeem, zīmermaneem, gāldneekēem (dīšč- lereem), muhrneekēem, fkrōdereem un kūrpnēekēem ar apgā- lwofčanu la labī, pa mehrenāhm zenāhm un pahrdbodu wīfās prezēs leelumā un mašumā.

G. Schönfeldta

tehrauda un fīhku-pretšču pahrdotawa leelumā, Rīgā, leelajā Sinder-eelā Nr. 12.

10 fīpīri fīrgī, 10 mālšu rātī, 5 ešpēdīzījas rospūfšas, 4 dīwjuhgu rātī un 10 weentāhēfchās fāmanās, 4 brānzāmo (ēkīpāfču) un 15 fīrgu rīhtī īf pahrdbodāmī un īfdeenas ap- flātāmī pēe īhpāfšneeka Wāfl. Nhr. Stabu- eelā Nr. 109, pretīm wagonu fabrikāfī.

Bīšču- muiščas Daniela

pālīhđf. beedriba. Dtrōs leeldeenas fīwehtōs, 18. aprīlī 1883:

Walle.

Sāhšums pīfšī. 6 wāf., beīgās pīfšī. 3 rīhtā. Mālša beedru lgeem 30, kōšehm 20, weefu lgeem 50 un kōšehm 30. Preefščneezībā.

Māhja,

labā buhščanā, 220 pūbraw. leela, īf sem la- beem nolīhūmeem pahrdbodama. Turwalās fīnās Wēlndobās ftrōgā pēe Strīhwēr muiščas.

Jonatana beedriba.

Dtrōs leeldeenas fīwehtōs, 18. aprīlī 1883:

Walle.

Cefāhšums pīfšī. 8 wāf., beīgās pīfšī. 3 r. Mālša beedru lgeem 40 lap., kōšehm 30 lap. " nebeedr. " 60 " 40 " Preefščneezībā.

No polīzījas atwehletš.